

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ : 553 - 01 - 58
Дата : 29 / 09 2015 г.

13 55

Относно: проект на Кодекс за застраховането, № 502-01-75, внесен от Министерски съвет на 2 септември 2015 г.

На свое редовно заседание, проведено на 23 септември 2015 г., Комисията по икономическа политика и туризъм разгледа проекта на Кодекс за застраховането.

На заседанието присъстваха Карина Караиванова - заместник – министър на финансите, Ралица Агайн-Гури – заместник-председател, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ и Николай Петков – началник отдел „Надзорна политика и анализи“ в Комисията за финансов надзор, представители на Асоциация на българските застрахователи, Гаранционен фонд, Българска асоциация на застрахователните брокери, Асоциация на застрахователните брокери в България и Българска асоциация за лизинг.

Законопроектът беше представен от заместник – министър Карина Караиванова. Тя посочи, че основната цел на проекта на Кодекс за застраховането е въвеждането в българското законодателство на разпоредбите на Директива 2009/138/ЕО относно започването и извършването на дейността по застраховане и презастраховане (Платежоспособност II), както и на следващите ѝ изменения и допълнения, Директива 2002/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно застрахователното посредничество, изменена и допълнена с Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти и Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка. В допълнение се предлага усъвършенстване на нормативната уредба с цел по-добра защита на интересите на ползвателите на застрахователни услуги. Предвидени са и изменения относно разпространението на застрахователни продукти, относно изискванията към дейността на застрахователните посредници, а също така доразвиване на уредбата за застрахователния договор.

С проекта на Кодекс за застраховането се въвежда нов режим за определяне на капиталовите изисквания към застрахователя и презастрахователя и за изчисляване на техническите резерви. Разписани са нови принципи за инвестиране на активите като гаранция за финансовата стабилност и изпълнението на задълженията по застрахователните и презастрахователните договори.

Урежда се нов подход за осъществяване на надзора върху застрахователите и презастрахователите. Надзорният орган следва да оценява рисковия профил на застрахователя или презастрахователя от гледна точка на неговото положение на пазара и евентуалната опасност от финансови затруднения и да определя съответните надзорни мерки, които са подходящи за предотвратяване развитието на забелязаните рискове. Предлага се и подробна нормативна уредба на надзора на застрахователите и презастрахователите, които са част от група.

Усъвършенстват се и изискванията към системата на управление на застрахователите и презастрахователите. Регламентират се функциите по управление на риска, вътрешен одит, функция за съответствие и актюерска функция.

Повишава се степента на защита на потребителите във връзка с предявяване на застрахователните претенции чрез въвеждане на:

- задължение за застрахователя да регистрира датата на всяка заведена претенция, както и датата на следващо получаване на всеки документ по нея и да удостовери всяко от тези обстоятелства писмено пред лицето, заявило претенцията;

- шестмесечен срок за произнасяне в случаите, когато не са били представени всички необходими доказателства с изключение на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, където срокът е тримесечен;

- срокове за уреждане на претенции по застраховки на голям риск, каквито досега не е имало;

- ново задължение за застрахователя при жалба от ползвател на застрахователни услуги писмено да му предостави в 7-дневен срок фактическа и правна обосновка на определения размер на обезщетението.

При разпространение на застрахователни продукти се предвижда задължение:

- всеки застраховател, съответно застрахователен брокер, да създаде организация за разглеждане на жалби на ползватели на застрахователни услуги;

- всеки застрахователен посредник да уведомява съответния застраховател за полученото плащане на премия в деня на плащането;

- посредника да прехвърли към застрахователя получената премия или вноса не по-късно от тридесет дни от датата на получаването ѝ, а по

задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците в средствата за обществен превоз - не по-късно от пет дни от получаване на плащането;

- упълномощаването за получаване на застрахователно плащане да става с нотариална заверка на подписите, като в пълномощното се съдържа текст, че ползвателят е уведомен, че има право лично да получи съответното плащане;

- застрахователя да уведоми изрично и писмено ползвателя за точния размер на плащането, извършено на неговия представител.

Предвидено е ново основание за заличаване на регистрацията на застрахователен посредник, когато не плаща, плаща със закъснение с повече от десет работни дни след предвидените в закона или в договор срокове или плаща частично изискуеми и ликвидни парични задължения във връзка с дейността му като застрахователен посредник. Забранява се на застрахователите да прекратяват застрахователни договори на основание на липса на платена премия, когато са били уведомени за плащането от застрахователния посредник.

Повишава се степента на защита на потребителите при уредбата на застрахователния договор чрез въвеждане на:

- изискване застрахователният договор да определя ясно, недвусмислено и изчерпателно покритите рискове и изключенията от покритие;

- забрана застрахователният договор да предвижда условия и изисквания за представяне на документи или други доказателства от страна на ползвателя на застрахователни услуги или от държавни органи, които нямат съществено значение за доказване на застрахователното събитие или за установяване размера на вреда, както и такива документи или доказателства или за които съществува правна или фактическа пречка да бъдат осигурени;

- забрана застрахователният договор да предвижда условия и изисквания, които нямат значение по отношение на ограничаването на риска от настъпване на застрахователното събитие;

- забрана застрахователят да отказва плащане по претенция въз основа на обстоятелства, които са били налице преди датата на сключване на застрахователния договор;

- нов срок на погасителната давност за предявяване на застрахователна претенция, който започва да тече от датата на настъпването или от узнаването на влошаване на здравословното състояние на пострадалото лице, което се намира в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с настъпилото застрахователно събитие;

- предложение петгодишният давностен срок по застраховка „Гражданска отговорност“ да тече от датата на настъпване на застрахователното събитие само по отношение правото на пряк иск на увреденото лице към застрахователя;

- нов давностен срок, когато застрахованият причинител на вредата е обезщетил увреденото лице със собствени средства - от датата на плащането на обезщетението от причинителя на вредата;

- възможност за застраховане на имущество по договорена стойност, която представлява фиксирана в договора парична сума, която трябва да се изплати в случай на настъпване на застрахователното събитие, без да се изследват размерът на реално причинената вреда или реалните разходи за нейното отстраняване.

Предвижда се при задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите да се въведе покритие срещу единна премия както за Република България и държавите - членки на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, така и за всички държави, които членуват в системата „Зелена карта“.

Предвидено е и разширяване на покритието на застраховката за случаите когато:

- водачът е недееспособен;
- вредите са причинени от устройство или инсталация на превозното средство;
- вредите са причинени на трети лица като пряко следствие от отварянето на врати на моторно превозно средство по време на движение или тогава, когато превозното средство е спряно;
- вредите са причинени в резултат на повреда на превозното средство, която е довела до пътнотранспортно произшествие;
- вредите са причинени по време на движение на превозното средство в резултат на влошаване на здравословното състояние на водача довело до произшествие.

Предлагат се промени и в разпоредбите, касаещи несъстоятелността на застрахователите, като се прави предложение ролята на синдик да се изпълнява от Гаранционния фонд.

Предлага се изравняване на гарантираните застрахователни вземания при несъстоятелност на животозастраховател с размера на гарантираните влогове при несъстоятелност на банка като е предвидено Гаранционният фонд да изплаща вземанията на всички лица.

В хода на дискусиата н. п. Кирил Цочев заяви, че ще подкрепи проекта на първо гласуване, но между първо и второ четене ще направи предложение за отпадането на чл. 381, с който се привилегирова определена група длъжници и поради това противоречи на Конституцията.

Писмени становища в подкрепа на законопроекта са получени от Асоциацията на българските застрахователи, Гаранционния фонд и Българската асоциация на застрахователните брокери.

В свое писмено становище от Българската асоциация за лизинг предлагат нова редакция на чл. 385 от проекта като изразяват несъгласие с предложения подход за изплащане на щети и предвиденото предварително писмено съгласие от лизингополучателя с условията на застрахователния договор, сключен между лизингодателя и застрахователя.

След представяне и обсъждане на проекта на Кодекс за застраховането се проведе гласуване, което приключи при следните резултати: “За” – 15 народни представители, без “Против” и „Вздържали се“.

Въз основа на гореизложеното Комисията по икономическа политика и туризъм предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване проекта на Кодекс за застраховането, № 502-01-75, внесен от Министерски съвет на 2 септември 2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ:**

ПЕТЪР КЪНЕВ